

Konferencija „Obrazovanje odraslih – šansa za društveno-ekonomski razvoj Srbije – u susret CONFINTEA VI”

Ministarstvo prosvete i Društvo za obrazovanje odraslih, uz podršku Instituta za međunarodnu saradnju Udruženja za obrazovanje odraslih Nemačke (*dv international*) i Evropske fondacije za obuku (ETF) organizovalo je 17. marta 2009. godine u Palati Srbije konferenciju o obrazovanju odraslih *Obrazovanje odraslih – šansa za društveno-ekonomski razvoj Srbije*.

Ministarstvo prosvete Republike Srbije i Društvo za obrazovanje odraslih su tokom 2008. nastavili da realizuju aktivnosti na unapređivanju obrazovanja i učenja odraslih. Ekspertska grupa Ministarstva sačinila je Nacionalni izveštaj o razvoju i stanju obrazovanja odraslih u Srbiji koji je podnet UNESCO u sklopu priprema za međunarodnu konferenciju o obrazovanju i učenju odraslih CONFINTEA VI, koja će se održati u Brazilu u decembru 2009. godine.

Konferencija *Obrazovanje odraslih – šansa za društveno-ekonomski razvoj Srbije* imala je za cilj da se sagledaju mogućnosti obrazovanja i učenja odraslih kao resursa za razvoj Srbije i da se predlože mere i koraci u oblasti obrazovanja odraslih u cilju optimalnog korišćenja tog resursa. Ovom konferencijom Ministarstvo prosvete skrenulo je pažnju na doživotno učenje kao širu društvenu potrebu koja zahteva koordinaciju i saradnju većeg broja socijalnih partnera kojima je obrazovanje odraslih neophodan instrument za ostvarivanje resornih politika. Nužnost daljeg razvoja reformi, ali i aktuelna ekonomska kriza, stavljaju u prvi plan obrazovanje, a posebno obrazovanje odraslih.

Konferenciju je otvorio dr Žarko Obradović, ministar prosvete. Ministar je naglasio da je Srbiji neophodan zakon o obrazovanju odraslih kojim bi se osiguralo da njihove raznovrsne i multifunkcionalne obrazovne potrebe postanu integralni deo celovitog sistema obrazovanja Republike. Dr Obradović je ukazao na to da je na sednici Vlade koja je održana u ponedeljak 16. marta 2009. godine usvojen *Akcionni plan za sprovođenje strategije razvoja obrazovanja odraslih u Republici Srbiji za period 2009–2010. godine. Akcionni plan, uz Strategiju razvoja obrazovanja odraslih*, usvojenu 2006. godine, neophodan je dokument za stva-

ranje kulture učenja, društvene organizacije i ekonomije zasnovane na znanju i unapređenju sposobnosti i postignuća odraslih ljudi, rekao je Obradović.

Uvodna izlaganja na Konferenciji podneli su:

- prof. dr Miloš Nedeljković, državni sekretar, Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj: "Obrazovanje odraslih u funkciji socijalnih aspekata razvoja društva";
- Ljiljana Džuver, pomoćnik ministra, Ministarstvo ekonomije i regionalnog razvoja: "Obrazovanje odraslih u funkciji ekonomskih aspekata razvoja društva";
- prof. dr Snežana Medić, prof. dr Miomir Despotović, doc. dr Katari-
na Popović, Filozofski fakultet u Beogradu, Katedra za andragogiju:
"Obrazovanje odraslih i razvoj Srbije – koncept, realizacija, prepreke i mogućnosti".

U radu Konferencije učestvovali su domaći i strani eksperti:

- prof. dr Jost Rajšman, Univerzitet u Bambergu (Nemačka): "Politika i praksa obrazovanja odraslih";
- Eva-Inkeri Sirelius, potpredsednik Evropske asocijacije za obrazovanje odraslih (EAEA): "Neformalno učenje i obrazovanje odraslih – EU iskustva";
- Karlos Ribeiro, ANOP, (Portugal): "Nacionalni sistem za prepoznavanje, validaciju i sertifikaciju kompetencija – iskustvo Portugala";
- Bogoljub Lazarević, pomoćnik ministra, Ministarstvo prosvete Republike Srbije: "Zakonski i finansijski okvir obrazovanja odraslih";
- Jean Raymond Masson, Evropska fondacija za obuku (ETF): "Učenje odraslih, socijalno partnerstvo i Nacionalni okvir kvalifikacija (NOK) u Srbiji";
- dr Refik Šećibović, Beogradska otvorena škola: "Socijalno partnerstvo u obrazovanju i Nacionalni okvir kvalifikacija (NQF)", i
- prof. dr Miladin Stefanović, Univerzitet u Kragujevcu: "Razvoj okvira za doživotno učenje u Srbiji – TEMPUS projekat".

Na Konferenciji su usvojeni Zaključci i preporuke koje ovde donosimo u integralnoj formi.

*Zaključci i preporuke konferencije
– okvir za dalji razvoj obrazovanja odraslih –*

1. Dalja podrška razvoju obrazovanja odraslih je neophodan uslov celokupne socijalno-ekonomske transformacije i razvoja društva.
2. Obrazovanje odraslih je važan mehanizam društveno-ekonomskog razvoja i treba da odgovori na konkretne lokalne i nacionalne potrebe.
3. Razvoj obrazovanja odraslih zasnivaće se na iskustvima drugih zemalja, naročito evropskih i onih u tranziciji, a stečena iskustva će doprineti jasnijem sagledavanju vlastitih potreba, ciljeva i samih rešenja, što će omogućiti bolju implementaciju.
4. Obrazovanje odraslih treba da bude dostupno svima onima kojima je potrebno. Važno je da postoje različiti putevi i mogućnosti u sticanju obrazovanja i zadovoljavanju potreba pojedinca i zajednice.
5. Neophodno je obezbediti adekvatnu finansijsku podršku, u čemu treba da učestvuju i država i poslodavci. Treba da se razmotri mogućnost povećanja sredstava za finansiranje obrazovanja i učenja odraslih i u formalnom i u neformalnom sektoru kako bi se dostigli ekonomski, socijalni i građanski ciljevi.
6. Obrazovanje odraslih mora biti partnerska delatnost i zajednička odgovornost različitih aktera u društvu. Resor obrazovanja jeste jedan od partnera u tom procesu koji ima ključnu ulogu, značaj i odgovornost, ali ne i jedini.
7. Na Konferenciji su definisani ključni partneri koji bi trebalo da budu spremni da preuzmu odgovornost za dalju podršku ovom delu obrazovanja u cilju korišćenja obrazovanja odraslih kao resursa za implementaciju svojih resornih strategija i nacionalnih politika. To su, pre svega: poslodavci, sindikati, državni resori za razvoj ekonomije, regionalnog razvoja, zapošljavanja i rada.
8. Korišćenje rezultata istraživanja, nauke i čvršće povezivanje i korišćenje tog resursa je neophodno u cilju daljeg razvoja politike obrazovanja.
9. Neophodno je donošenje zakona o obrazovanju odraslih kojim će se promovisati i podržavati obrazovanje i učenje odraslih.

10. Pokreće se inicijativa za:

- formiranje međuresornog tela sa ulogom da predlaže mere i aktivnosti za unapređenje delatnosti obrazovanja odraslih, izradi nacrt predloga zakona o obrazovanju odraslih, usaglašava i umrežava strateške dokumente obrazovanja odraslih sa ostalim sektorima i promoviše dogovorene i ugovorene programe i projekte u oblasti obrazovanja odraslih;
- donošenje zakona o obrazovanju odraslih;
- formiranje Saveta za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, i
- osnivanje Agencije za Stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih.

Miomir Despotović